

COVID-19: „Države ne smeju da koriste mere vanrednog stanja za umanjivanje ljudskih prava,“ kažu UN eksperti

Ženeva, 16. mart 2020.

Eksperti Ujedinjenih nacija za ljudska prava* danas su apelovali na države članice da se suzdrže u nametanju preteranih bezbednosnih mera u odgovoru na epidemiju korona virusa, i podsetile ih da mere vanrednog stanja ne smeju da se koriste za suzbijanje političkih neslaganja.

„U potpunosti uviđamo ozbiljnost trenutne zdravstvene krize, i priznajemo da međunarodno pravo dopušta proglašenje vanrednog stanja kao odgovor na ozbiljne pretnje, ali hitno podsećamo države članice da sve vanredne mere u odgovoru na korona virus moraju da budu srazmerne, neophodne i nediskriminatorne“, izjavili su eksperti.

Njihov apel se nadovezuje na nedavnu poruku Visokog komesara Ujedinjenih nacija za ljudska prava da #LjudskaPrava budu u središtu odgovora na #EpidemijuKoronaVirusa.

U međunarodnom pravu postoje jasne smernice za proglašenje vanrednog stanja, bilo iz zdravstvenih ili bezbednosnih razloga, rekli su UN eksperiti. „Uvođenje mera vanrednog stanja mora da se javno objavi, i o tome moraju da se obaveste merodavna ugovorna tela, u slučajevima kada su znatno ograničena osnovna prava poput slobode kretanja, porodičnog života i okupljanja.“

„Takođe, uvođenje vanrednog stanja kao odgovora na epidemiju Covid-19 ne sme da se koristi kao osnova za napad na određene grupe, manjine ili pojedince. Ne sme se koristiti kao povod za represivne akcije pod izgovorom zaštite zdravlja, i ne sme poslužiti za ućutkivanje branilaca ljudskih prava.“

„Restriktivne mere uvedene u odgovoru na virus moraju biti motivisane legitimnim ciljevima zaštite javnog zdravlja, i ne smeju se zloupotrebiti za suzbijanje političkih neslaganja.“

Nekim državama i bezbednosnim institucijama mere vanrednog stanja mogu biti privlačne, jer nude prečice, rekli su eksperti. „Kako bi se sprečilo trajno uvođenje ovakvih preteranih ovlašćenja u pravne i političke sisteme, restriktivne mere moraju da budu precizno prilagođene, a javno zdravlje treba da se štiti na najmanje remetilački način.“

Konačno, u zemljama u kojima virus jenjava, vlasti moraju da pronađu način da se život vrati u normalu, i ne smeju da koriste mere vanrednog stanja da u nedogled regulišu svakodnevni život, rekli su eksperti.

„Apelujemo na države članice da ostanu nepokolebljive u tome da njihov pristup ovoj pandemiji bude zasnovan na ljudskim pravima, kako bi se omogućilo stvaranje zdravih društava sa vladavinom prava, i punom zaštitom ljudskih prava“, izjavili su UN eskperti.